

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 6C/182/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3716210670
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Loduhoová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2017:3716210670.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Považskej Bystrici samosudca JUDr. Helena Loduhoová vo veci žalobcov I/ Š. T., rod. I., nar. B.. X. XXXX, bytom K. C. XXX, G.D. J., 2/ S. Š., rod. X., nar. B.. X. XXXX, bytom K. C. XXX, G. J., 3/ S. T., nar. B.. X. XXXX, bytom O. XXXX/XXX, G. J., 4/ C. T., nar. XX. B.. XXXX, bytom Q. Q. X, M. D. G., P., všetci právne zastúpení JUDr. Mariánom Rojkom, advokátom v Považskej Bystrici, Železničná 90/12 proti žalovanému G. T., nar. XX. X. XXXX, bytom K. C. XXX, G. J., zastúpenému Legal Point s.r.o. Nemocničná 979, Považská Bystrica, IČO 47253495 o určenie vlastníctva takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že žalobkyňa 1/ je v podiele 2/4-tiny podielovou spoluvlastníčkou parcely KNC 624/3 o výmere 1342m² „ostatné plochy“ zapísanej na LV č. XXXX kat. úz. K. C..

Súd u r č u j e , že žalobkyňa 2/ je v podiele 1/4-tina podielovou spoluvlastníčkou parcely KNC 624/3 o výmere 1342m² „ostatné plochy“ zapísanej na LV č. XXXX kat. úz. K. C..

Súd u r č u j e , že podiel 1/4-tina parcely KNC 624/3 o výmere 1342m² „ostatné plochy“ zapísanej na LV č. XXXX kat. úz. K. C. p a t r í do dedičstva po S. T., rod. I., nar. XX. X. XXXX.

Súd p r i z n á v a nárok žalobcom na náhradu trov konania vo výške 100%.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyne I/ 2/ v pôvodnom návrhu uviedli, že žalovaný je zapísaný na LV č. XXXX k.ú. K. C. ako výlučný vlastník nehnuteľnosti parc. KNC 624/3 „ostatné plochy“ o výmere 1342m². Uviedli, že táto parcela je časťou pôvodnej pkn. parc. 624 k.ú. K. C. S. na základe notárskej zápisnice N 99/93, Nz 137/93 zo dňa 5. 8. 1993 došlo k osvedčeniu o vyrovnaní dedičských podielov. Predmetom osvedčenia bola aj táto pkn. parc. 624, ktorá sa stala podielovým spoluvlastníctvom tak, že žalobkyňa I/ sa stala spoluvlastníčkou v podiele 2/4. Ďalšou spoluvlastníčkou bola C. X., rod. I. v podiele 1 a S. T., rod. I. v 1/4-tine. C. X. neskôr svoj podiel previedla darovacou zmluvou na žalobkyňu 2/. V žalobe ďalej uviedli, že S. T. ako spoluvlastníčka nehnuteľnosti uzatvorila s V. C. kúpnu zmluvu formou notárskej zápisnice, ktorou previedla do vlastníctva V. C. vydelený podiel z parcely KN 624, ktorý predstavoval parcelu KN 624/3. Rozsudkom Okresného súdu v Pov. Bystrici 5C 65/00 zo dňa 25. 4. 2000 bola táto zmluva určená za neplatnú. Napriek tomu V.Š. C. hoci na základe tohto rozsudku nemohol ďalej nehnuteľnosť prevádzať, previedol túto do vlastníctva X. T., a teda žalovaný sa nemohol stať vlastníkom tejto parcely. Poukazovali na naliehavý právny záujem na určení vlastníctva poukazujúc na to, že vlastnícke právo bolo prevedené na žalovaného, hoci ten kto toto právo previedol ho nemal, a teda ich právne postavenie je v tomto smere ohrozené.

V priebehu konania v zmysle návrhu právneho zástupcu žalobkyň súd pripustil, aby do konania pristúpili ako žalobcovia 3/ S. T. a žalobkyňa 4/ C. T., proti ktorým zobral zástupca žalobkyň žalobu späť a konanie voči nim ako žalovaným bolo zastavené.

Žalovaný sa k návrhu vyjadril písomne prostredníctvom právneho zástupcu a žiadal žalobu zamietnuť. Vo svojom vyjadrení uviedol, že predmetnú parcelu dostal ako dar od svojej svokry p. X. T., ktorá mu ústne povedala, že tento pozemok nadobudla od svojho brata. Uviedol, že aj vzhľadom na vyhotovený LV č. XXXX, ktorý bol vyhotovený 23. 2. 2013 nemal absolútne žiadne pochybnosti o tom, že vlastníčkou pozemku bola jeho svokra X. T., pričom na LV nebola poznačená žiadna obmedzovacia podmienka, ktorá by bránila prevodu vlastníckeho práva. Poukázal na to, že nemá, ani nemohol mať akúkoľvek pochybnosť o tom, že by jeho svokra ako vlastníčka zapísaná na LV nemohla túto nehnuteľnosť previesť. V súvislosti s tým poukazoval na to, že je potrebné postaviť na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva novým nadobúdateľom čím sa dostávajú do vzájomnej kolízie princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Podľa názoru žalovaného vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nejako dozvedieť o tom ako vec opustila vlastníkovu sféru a dostala sa na LV prevodcu. Žalovaný tiež uviedol, že až v decembri 2015 prišiel za ním manžel žalobkyne 2/ a začal mu tvrdiť, že pozemok, ktorý on začal reálne aj užívať, mu nepatrí, ale že je vlastníctvom W. I., ktorý ho nadobudol od S. T.. Keďže nevedel o čom hovorí ukázal mu LV, ktorý bol vtedy akceptovaný. Uviedol, že pri tejto návšteve mu bol ukázaný rozsudok 5C 65/00 Okresného súdu Pov. Bystrica, pričom uviedol p. Š. a W. I., že on o tomto nič nevie. Tvrdil, že nemal objektívnu možnosť sa dozvedieť o prekážke, ktorá by mu bránila nadobudnúť vlastníctvo k parc. KNC 624/3, a to ani pri vynaložení bežnej starostlivosti. Zároveň mal za to, že neexistuje naliehavý právny záujem žalobkyň na určení vlastníctva, pretože sa dlhodobo o svoje práva nestarali.

K tomuto vyjadreniu žalovaného sa žalobcovia vyjadrili poukazujúc na to, že na základe absolútne neplatnej kúpnej zmluvy sa V. C. nemohol stať vlastníkom parc. KNC 624/3 a nemohol previesť vlastnícke právo na X. T.. Nemení to ani tá skutočnosť, že vlastnícke právo v prospech X. T. bolo zapísané na LV. Poukazovali na rozhodnutie najvyššieho súdu 5Cdo 208/2010 zo dňa 30. 7. 2012, ktorý konštatoval, že absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Poukázali tiež na rozhodnutie ICdo 96/1995, kde najvyšší súd uviedol, že absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona v dôsledku čoho sa hľadá na absolútne neplatný úkon tak, ako keby nebol nikdy urobený. Takýto právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Ani pri uplatnení princípov spravodlivosti a dobrých mravov pri výkone práv a povinností nemá súd možnosť dodatočne zvážiť, či absolútnu neplatnosť úkonu uzná, alebo neuzná, resp. či ju zohľadní alebo nezohľadní. Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd vždy prihliadnuť. Tiež poukazovali na rozhodnutie Ústavného súdu SR IUS 50/10, ktorý konštatoval, že ak bol správou katastra povolený vklad vlastníckeho práva na základe absolútne neplatnej zmluvy je teda reálne daný len modus, avšak teda jasne chýba titul, teda platne uzavretá zmluva.

K tomuto stanovisku žalovaný poukázal na nález Ústavného súdu SR IUS 549/2015, ktorého zdôraznil tú skutočnosť, že dochádza k určitému posunu v doterajšej judikatúre Ústavného súdu v riešení otázky „nemo plus iuris“, najmä v zmysle zásadnej ochrany tej osoby, ktorá robila právny úkon s dôverou v určitý jej druhou stranou prezentovaný skutkový stav. Navyše ak bol potvrdený údajmi z verejnej štátom vedenej evidencie, a najmä keď ho potom absorbuje aj príslušný orgán verejnej moci. Princíp dobrej viery chrániaci účastníkov vzťahov patrí nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere a musí mu byť poskytnutá široká ochrana.

Okrem vyjadrenia strán konaní sa súd oboznámil s výpisom z LV č. XXXX k.ú. K. C., notárskou zápisnicou N 99/93, Nz 137/93, N 85/95, Nz 76/95, pripojil si spisy 5C 65/00, 3C 119/2016, vypočul strany v konaní a po takto vykonanom dokazovaní zistil nasledovné:

Na LV XXXX k.ú. K. C. obec G. J. je zapísaná parc. KNC 624/3 o výmere 1342m² „ostatné plochy“ na výlučného vlastníka G. T., nar. XX. X. XXXX, v tomto konaní žalovaného. Titulom nadobudnutia je darovacia zmluva V 518/2013 a V 3156/15, a to z roku 2013 a z r. 2015.

Z notárskej zápisnice N99/93 a Nz 137/93 bolo zistené, že v tomto konaní bolo vydané osvedčenie o vyrovnaní dedičských podielov, podľa ktorého sa účastníčky C. X. a S. T. stávajú spoluvlastníčkami nehnuteľností, a to pkn. parc. 597, pkn. parc. 605 a pkn. parc. 827 po 1-tine a Š. T. zostáva spoluvlastníčkou v 2/4-tinách.

Z notárskej zápisnice N 85/95, Nz 76/95 zo dňa 12. 5. 1995 súd zistil, že predávajúca S. T. ako podielová spoluvlastníčka v 1/4-tine odpredáva V. C. KN parcelu 624/3 k.ú. K. C. o celkovej výmere 1342m². Prehlásila tam, že uvedenú nehnuteľnosť predáva bez tiarch ručiac za držbu a vlastnícke právo.

Rozsudkom tun. súdu 5C 65/00 zo dňa 25. 4. 2000 súd určil, že kúpna zmluva vyhotovená formou notárskej zápisnice N 85/95, Nz 76/95, ktorej predmetom je parc. KN 624/3 o výmere 1342m² je neplatná. Súd tak rozhodol z dôvodu, že zo spoluvlastníckeho vzťahu vyplýva povinnosť vlastníkov pred prevodom vlastníckeho práva na inú než blízku osobu ponúknuť ho ostatným spoluvlastníkom rešpektujúc ich predkupné právo. Keďže táto povinnosť zo strany prevádzajúcej spoluvlastníčky splnená nebola, súd zmluvu vyhlásil za neplatnú. Po podaní odvolania Krajský súd v Trenčíne v konaní 19Co 255/00 zo dňa 15. 2. 2001 I. st. rozsudok potvrdil.

V konaní 3C 119/2016 sa žalobkyňa Š. T. a S. Š. domáhali určenia vlastníctva k parc. KNC 624/3, pričom uznesením o dňa 30. mája 2016 súd konanie vo veci zastavil, vzhľadom k tomu, že ani ku dňu zastavenia konania žalobkyne nezaplatili súdny poplatok z návrhu.

Z rozhodnutia D 396/02 súd zistil, že v dedičskej veci po neb. S. T. rod. I., nar. XX. X. XXXX, ktorá zomrela dňa 23. 3. 2002 sa dedičmi stali S. T., nar. B.. X. XXXX a C. T., nar. XX. B.. XXXX.

Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a/ splnení povinnosti

b/ nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu

c/ o určení či tu právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, naliehavý právny záujem netreba preukazovať ak vyplýva z osobitného predpisu, lebo

d/ určení právnej skutočnosti ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobcovia sa domáhajú určenia vlastníctva k nehnuteľnosti, ktorú nadobudol žalovaný podľa § 137 písm. c/ CSP. Naliehavý právny záujem odôvodňovali tým, že žalovaný nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré boli ich vlastníctvom, na základe neplatnej zmluvy, o ktorej neplatnosti rozhodol súd, a teda došlo k porušeniu ich práv, a tento stav právnej neistoty, alebo ohrozenia môže odstrániť len súd tým že určí, že sa im vlastnícke právo vráti.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca žalobcov je dôvodná. V konaní bolo nesporne preukázané, že žalovaný nadobudol vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na základe darovacej zmluvy zo dňa 17. 12. 2015 od svojej svokry X. T.. Táto mala nadobudnúť vlastnícke právo od svojho brata. Žalovaný tvrdil, že o vlastníctve X. T. nemal žiadne pochybnosti, pretože bola zapísaná ako vlastníčka na LV XXXX, ktorý bol vyhotovený 23. 2. 2013. Napriek tomu, že rozsudkom tun. súdu 5C 65/2000 bola zmluva, ktorou pôvodná spoluvlastníčka S. T. uzatvorila s Františkom Mitašom, a ktorou previedla spoluvlastnícky podiel k spornej nehnuteľnosti, vyhlásená za neplatnú, žalovaný tvrdil že o tejto skutočnosti nevedel. Skutkový stav je taký, že potom ako v konaní 5C 65/00 bola vyhlásená zmluva, ktorou S. T. previedla spoluvlastnícky podiel na V. C., vyhlásená za neplatnú, nedošlo v katastri nehnuteľností k zápisu na pôvodných spoluvlastníkov, ktorými na základe osvedčenia formou notárskej zápisnice o vyrovnaní dedičských podielov boli spoluvlastníčky žalobkyne 1/ 2/ právna predchodkyňa žalobcov 3/ a 4/. Napriek tomu V. C., ktorý bol účastník tohto konania a vedel, že táto zmluva je neplatná, previedol nehnuteľnosti do vlastníctva X. T., od ktorej ju nadobudol žalovaný. Právny úkon, ktorým prešlo vlastnícke právo na V. C. bol absolútne neplatný, a teda z tohto absolútne neplatného právneho úkonu nemohli nadobúdať práva X. T. a v ďalšom aj žalovaný. V. C. prevádzal práva, ktoré nemal, a teda nadobúdatelia sa nemohli stať oprávnenými vlastníkmi týchto nehnuteľností. Pokiaľ žalovaný v priebehu konania poukazoval na nález Ústavného súdu SR č. 1US 549/2015, ktorý rieši otázku princípu dobrej viery nadobúdateľa práva, kedy sa dostávajú do kolízie princíp ochrany dobrej viery a princíp pôvodného vlastníka. Ústavný súd v súvislosti s otázkou riešenia prevodu vlastníckeho práva, ktoré neexistovalo poukazoval na ochranu dobrej viery v tom prípade, ak skutkový stav bol potvrdený údajmi

z verejnej štátom vedenej evidencie, keď ho potom absorbuje príslušný orgán verejnej moci. Pokiaľ sa žalovaný odvolával na toto rozhodnutie Ústavného súdu treba poukázať na to, že rozhodnutie hovorí o údajoch, ktoré absorbuje príslušný orgán verejnej moci po tom ako bol urobený príslušný úkon. V tomto prípade ide o úkon - rozsudok súdu, ktorý nebol doručený do katastra nehnuteľností, resp. ktorý potom nebol v katastri nehnuteľností zaevidovaný. Teda nemožno skonštatovať, že by tu princíp dobromyseľnosti prevládol nad princípom vlastníka, pretože tu existuje právoplatné rozhodnutie súdu, ktoré musí byť stranami konaní rešpektované. Naviac došlo k prevodu vlastníckeho práva k vydelenej časti nehnuteľnosti, ku ktorej medzi spoluvlastníkmi nebolo nikdy zrušené a vyporiadané podielové spoluvlastníctvo a ani pôvodne zapísaná spoluvlastníčka nehnuteľností takto vydelenu časť parcely, kde mala spoluvlastnícky podiel nikdy neužívala. Teda pokiaľ zmluvou previedla túto vydelenu časť parcely na ďalšieho vlastníka - žalovaného, nemôže byť táto zmluva platná aj z toho dôvodu, že podielové spoluvlastníctvo medzi spoluvlastníkmi zrušené nebolo a takto vydelená časť parcely nebola darujúcou nikdy užívaná ako vlastná. Preto ani žalovaný nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k takto vydelenej časti zmluvou a naviac od nevlastníka. Súd preto návrhu v celom rozsahu vyhovel, a pokiaľ ide o určenie podielu žalovaných 3/ a 4/ určil, že patrí do dedičstva po S. T., rod. I., nar. XX. X. XXXX. Samotní títo žalobcovia žiadali podiel 1-tiny v tejto parcele prikázať, pretože sami mali za to, že zmluva ktorú ich právna predchodkyňa previedla spoluvlastnícky podiel je neplatná tak, ako to rozhodol súd.

Predmetom sporu bola vydelená časť pôvodnej pkn. parcely č. 624, a to KNC 624/3, kde podľa dohody o vyrovnaní dedičských podielov sú spoluvlastníci účastníci konania tak ako je uvedené vo výroku rozsudku, pričom podiel vo zvyšku parcely zostáva pôvodným spoluvlastníkom zachovaný.

Keďže žalobcovia boli v konaní v celom rozsahu úspešní, súd im priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorých trovách bude rozhodnutí osobitným uznesením vyššieho súdneho úradníka.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1, 2 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok), v prípade výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých podať na príslušný súd návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).